

NOVICE

GLASILO SZDL OKRAJA KOČEVJE

LETO I ST. 9
 Izdaja uredništva
 Ljudske knjižnica
 Novo mesto
 Uredja uredniški odbor
 Odgovorni urednik Jože Kost
 List izhaja vsako drugo soboto
 Cena 10 din

V KOČEVJU, DNE 9. JUNIJA 1956

OKRAJNI DRUŽBENI PLAN SPREJET

Družbeni plan naj bo napotek za delo in cilj

Dobremu gospodarstveniku, pa naj bo to samostojen kmet ali pa državno posestvo, je že dolgo znano, da se gospodarstvo v gozdarstvu ne odraža v povečevanju sečnje, zlasti take sečnje ne, ki ne temelji na točnem izračunu letnega prirasta. Tako načelo v polni meri upošteva tudi letošnji okrajni družbeni plan, ki postavlja na prvo mesto skrb za povečanje donosa naših gozdov, saj ugotavljamo, da je ta donos še vedno razmeroma nizek. Poleg pravih gozdnotehničnih ukrepov je družbeni plan prvenstveno predvidel zmanjšanje celotnega obsega sečnje, ki bo znašal v letošnjem letu nekaj nad 193.000 kub. metrov lesa. Napram sečnji iz leta 1949 pomeni to zmanjšanje na 35 odst. tedanje sečnje.

Od omenjene celotne količine letošnje sečnje bo razmeroma močno porasla proizvodnja celuloznega lesa, saj je znano, da moramo kriti potrebe našega novega papirniškega kombinata v Vidmu.

Za gozdno gospodarstvo so zelo pomembne gradnje gozdnih poti in cest, ki jih družbeni plan predvideva. Pričeli bomo graditi cesto na Stojni, veliko cestno transverzalo skozi Sahen pri Kočevju, prvi odsek ceste iz Ribnice v Veliko goru, nadaljevali pa bomo tudi cesto iz Strug v Polom.

Za gozdno-kulturna dela bomo letos porabili preko 49 milijonov dinarjev. Od tega bo največji del sredstev porabljen za gozdomerjenje, čiščenje in redčenje gozdov, namreč okrog 26 milijonov dinarjev, ostanek pa je namenjen vzdrževanju drevesnic ter varstvu, urejanju in razmejilju gozdov.

Ze omenjeno povečanje vrednosti gradbenih del, ki znaša napram vrednosti v letu 1955 okrog 39 odstotkov, si moramo razložiti s spremembo investicijske politike v drugi polovici lanskega leta. Ustavili smo graditve nekaterih večjih objektov, ki pa jih bomo letos lahko dogradili. Na ta račun grotorej zvišanje skupne vrednosti novih gradenj, ki pa napram letu 1954 ni bistveno povišana.

Ob zboljšani situaciji v gradbeništvu je vsakekor upati, da bodo letos dograjeni najvažnejši objekti, ki smo jih lani ali še prej pričeli graditi, tako zlasti samski blok v Kočevju, regulacija Rinže, dela na cesti II. reda v Ribnici in na cesti Kostel in pa izgradnja mlina in ključavničarskih delavnic v Kočevju.

Posebne napore bo treba vložiti letos za razširitev in zboljšanje prometa. Oprostitev plačila zveznega davka in obresti na osnovna sredstva ter možnost, da prevozniki podjete porabi celotno amortizacijski sklad, bo gotovo dvignila in pospešila razvoj prometa. Žal pa moramo ugotoviti, da je vozni park tako izrabljen in zastarel, da vsi omenjeni ukrepi sami po sebi ne bodo zadostovali za zboljšanje položaja prevoznega podjetja. Najti bo treba načinov in sredstev, da vozni park čimprej obnovimo.

Čeprav družbeni plan predvideva, da se blagovni promet v letošnjem letu ne bo povečal, upoštevajoč pri tem predvideno kupno moč potrošnikov, se postavlja pred naše trgovine posebno važne in pomembne naloge, katerih prva je stabilizacija trga in pa cen. To so gotovo v naši gospodarski politiki prvenstveni cilji, ki naj v naslednjih letih privedejo do

Pretekli mesec je okrajna skupščina na seji obeh zborov sprejela okrajni družbeni plan. Na osnutek predloga družbenega plana so odborniki vložili več amandmajev, od katerih je skupščina dva sprejela.

Skupna sredstva okrajnega načrta znašajo 389,3 milijona, od tega proračun OLO 200,1 milijona, investicije 21 milijonov, okrajni skladi 131 milijonov ter rezervni sklad, ki znaša 37,2 milijona.

Skupni proračunski dohodki občine znašajo 193 milijonov, občinski skladi pa 114 milijonov.

zboljšanja življenjskega standarda delovnega človeka. S tem v zvezi nikakor ne smemo prezreti, da boša posebno dve stvari pripomogli k uresničenju tega cilja, namreč zboljšani sistem odkupovanja kmetijskih pridelkov pri kmetijskih zadrukah in pa intenzivno delovanje potrošniških svetov pri trgovskih podjetjih, ki naj pomeni uspešno opravljanje družbene kontrole nad trgovanjem.

smeli prezreti nobene tendence dvigovanja cen in vztrajno nadaljevati napore, da se cene uravnajo. Kakor v trgovini je tudi v gostinstvu pereč problem kulturna ureditev lokalov in skladišč ter nabava ustreznega gostinskega inventarja. To tem bolj, ker združujemo z gostinstvom v precejšnji meri razvijajoči se turizem, za katerega imamo dovolj pogojev. Gostilna zato ne more biti brez ustrezne

60-TONSKI MLIN V IZGRADNJI

Nov način zbiranja investicijskih sredstev v okrajne in občinske investicijske sklade bo omogočil tudi v trgovini racionalno investiranje. To investiranje bo v letošnjem letu obeleženo z napani za kulturno in higiensko postrežbo, kajti v prvi vrsti bo treba investirati sredstva za zboljšanje trgovinske opreme, sodobno ureditev prodajal in skladišč, zlasti v trgovinah z živili.

Približno enaka perspektiva se kaže v letošnjem družbenem planu na področju gostinstva. Tu lahko ugotavljamo, da so ukrepi preteklega družbenega plana iz leta 1955 prinesli pozitivne rezultate, posebno glede stabilizacije cen. Jasno pa je, da tudi letos ne bomo

opreme, ker si zakotnih krčem danes ne želimo več. Pa ne samo oprema lokalov, za povečanje turizma potrebujemo zadostno število čednih prenočišč in drugih priključnih pritiklin, če hočemo res zainteresirati tužce za obisk naših krajev.

Usmerjanje sredstev iz občinskih investicijskih skladov za investicije v gostinstvo bo torej v letošnjem letu pogojeno predvsem z reševanjem takih vprašanj v gostinstvu, ki naj povzročijo kulturno postrežbo in pospešuje turizem.

Ko končno prebramo družbeni plan glede na naloge našega obrtništva, se nam najbolj jasno ponudijo dejstva, da je obrtništvo, pa

najsi bo v socialističnem sektorju ali privatno, zelo primerno sredstvo, s katerim si bo delovno ljudstvo samo po najkrajši poti in na najhitrejši način zboljšalo pogoje življenja. Obrtne delavnice, posebno se tiste, ki izdelujejo izdelke za široko potrošnjo in jih posredujejo naravnost potrošniku ali pa mu služijo z uslugami, imajo največjo možnost, da v lokalnem merilu dvignejo proizvodnjo blaga za vsakdanjo potrošnjo ni mu obenem primerno znižajo cene. Družbeni plan predvideva za letošnje leto tako dvig proizvodnje, rešuje pa tudi vprašanja, ki so s tem v zvezi. Proizvodnjo bo mogoče dvigniti prvič s tem, da se v krajih, kjer obrtna dejavnost ni dovolj razvita, ustanove nove obrtne delavnice, drugič pa s tem, da se danes obstoječim delavnicam omogoči postopna modernizacija strojev in drugih proizvodnih orodij. Seveda družbeni plan ne postavlja nobenih utvar, kajti oba ukrepa sta vendarle zvezana z materialnimi možnostmi, toda zvišanje proizvodnje za 1 odst., kakor je predviden, je nedvomno mogoče celo preseči. V zvezi z drugimi ukrepi pa je tudi ta 1 odst. pomemben, saj nas je izkušnja že dovolj poučila, da je zmeren, na ekonomskih postavkah baziran gospodarski napredek zanesljiv in uspešen. Mimo tega pa je treba omeniti, da omenjeni odstotek ni mogel zajeti vseh novih kapacitet v obrtništvu, ki bodo v letošnjem letu nastale.

Ob zaključku te kratke obrazložitve nekaterih značilnosti okrajnega družbenega plana pa bo važno poudariti še en element, ki se sicer ne more izraziti s številčnim ekonomskim faktorjem, ki pa ni nič manj važen kot izračunani proporcij in indeksi. Mislimi je na zavest delovnega človeka, na zavest našega državljanov, ki se trudijo dneva v dan v proizvodnji, da bi po svojih močeh z vestnostjo in požrtvovalnostjo dvignili proizvodnjo svojega dela, čeprav mu danes družba še ne more dati vseh tistih tehničnih pripomočkov, ki bi jih potreboval. Materialna sredstva, modernizacija strojev in tehnološko izdelan organizacijski načrt proizvodnje v velikem obsegu nadomešča zavest našega delavca, da si gradi boljše življenje. Družbeni plan, pri čigar sestavi in sprejetju je bodisi posredno ali neposredno samo sodeloval, mu je napotek za delo in cilj, ki ga hoče doseči.

Po obisku v Franciji se je Maršal podal na novo pot — tokrat v Sovjetsko zvezo. V glavnem mestu Romunije ga je pričakalo nad pet sto državnih in partijskih voditeljev. Maršal se bo v Sovjetski zvezi zadržal tri tedne in bo poleg Moskve obiskal tudi Leningrad in Stalingrad. Sovjeti so mu pripravili lep sprejem, njihov tisk pa obširno piše o odnosih med obema državama, o boju Jugoslavije za mir in socialistično stvar v svetu ter o Maršalovi osebnosti. Maršala spremljata na tej poti tovariša Kardelj in Popovič, doma pa ga v njegovi odsotnosti nadomestjuje tovariš Ranković.

Prisrčnost sprejema jugoslovanske delegacije od sovjetske meje do Moskve, kjer je Maršala in njegove tovariše sprejelo na ulicah nad milijon meščanov, ni ostala nezapažena tudi v svetovnem tisku. Veliki vodilni časopisi na Zahodu priznavajo upravičenost takega sprejema in pišejo o pomembnosti srečanja Maršala s sovjetskimi voditelji. Svetovni tisk pričakuje, da bodo razgovori v Moskvi imeli vpliv tudi na mednarodne odnose in na reševanje mednarodnih problemov.

Ko je potoval skozi Romunijo je Maršal obljubil na prošnjo romunskega predsednika vlade, da se bo ob povratku iz Sovjetske zveze zadržal tudi v Romuniji.

NOVI ČASI

Vodja angleških konservativcev Churchill je v svojem govoru v Zah. Nemčiji rekel, da je prišel čas, da se v Evropi pride do kolektivne varnosti, v katero mora biti vključena tudi Rusija, in da so spremembe v SZ zgodovinske, dalekosežne in za svet zelo pomembne. Če to reče Churchill javno, je to nedvomno dokaz, da je želja po mirni koeksistenci in mednarodnem življenju že zelo daleč napredovala od tistih dni, ko sta jo Tito in Nehru proklamirala v indijskem glavnem mestu.

Tudi naši odnosi s sosedi se lepo urejajo, čeprav še večkrat pride do raznih neveselosti in zastojev.

V Sodražici so lepo proslavili

Tudi letošnji občinski praznik — 25. maj so v Sodražici lepo proslavili. Na predvečer praznika je bila v domu Partizana svečana akademija, pri kateri so sodelovali člani TVD Partizan, šolska mladina, gasilska godba in tamburaški zbor. 25. maja je že navsezgodaj zjutraj gasilska godba zaigrala budnico in tako prebivalcem naznanila praznik. Ob 8. uri je bila slavnostna seja ObLO, nato pa je bila komemoracija na grobovih padlih borcev. Dopoldne so bili še lepo pogosteni otroci padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Naj še omenimo da so k prazničnemu vzdušju prispevali svoj delež tudi gasilci, ki so lepo izvedli trodelni proviziorni napad pri gasenju požara. Popoldne je po Sodražici vse veselo rajalo ob zvokih harmonik. Tega dne so se zbrali v Sodražici

Generalni sekretar Komunistične stranke Italije Togliatti se je dva dni mudil v Beogradu, da bi z našimi komunisti ponovno navezali stike. Oktobra bodo imeli italijanski komunisti kongres in upajmo, da bodo takrat o Jugoslaviji že drugače govorili.

BORBE

Borbe so lahko krvave ali pa tudi ne. V Alžiru in na Cipru teče kar naprej krvav, zagrizen in dolgotrajen boj. Podpredsednik francoske vlade Mendes-France je odstopil, ker se ni strinjal s francosko vojaško politiko v Alžiru, kjer imajo tudi Francozi velike žrtve v stalnih bojih. Na Cipru so uporniki v zadnjem mesecu napravili preko 120 raznih sabotažnih akcij in napadov. Angleški guverner vodi kar naprej politiko močne, to se pravi krvave roke, žrtev je na obeh straneh vedno več.

Ker je grški zunanji minister premalo odločno branil grške koristi na otoku Cipru, je moral odstopiti na zahtevo opozicije Cipračanov.

Da bi pa v Alžiru prišlo do pametne rešitve v korist obeh strani, je podal pred indijskim parlamentom Nehru vrsto dobrih predlogov, vendar kaže, da jih zaenkrat še ne nameravajo upoštevati.

V Egiptu teče, kot še marsikje drugod, nekrvava borba. Egipčanska vlada je sedaj vzela v svojo last vso industrijo sladkorja, ki zaposluje preko 35.000 delavcev. Na ta način je rešila kmete-felaha pritiska in izkoriščanja kapitalistov. Na Blžnjem vzhodu je tudi v teku boj za povečanje vpliva poedinih velesil. Ko so Sovjeti poklonili predsedniku Egipta Naserju letalo, je to vzbudilo pikre komentarje v zahodnem tisku. Kljub vsemu pa je vseeno videti, da se bo po uspešnem poslanstvu generalnega sekretarja Združenih narodov na Blžnjem vzhodu ta del sveta le začel umirjati. Varnostni svet je pod predsedstvom jugoslovanskega delegata dr. Brileja nekajkrat razpravljal o tem problemu. Odločitve pa še ni.

Rojak Jože Okoren nas je obiskal

Po štirih letih je prišel zopet drugič v domovino naš dobro znani rojak iz Clevelanda tov. Jože Okoren s svojo soprogo Francko. Na domači postaji v Zlebiču so ju dne 31. maja pričakovali številni sorodniki in prijatelji. Pooblaščenec tukajšnje podružnice »Izseljeniške matice« ju je pozdravil in tudi v imenu vseh Sodražanov izrekel dobrodošlico. Mala pionirka jima je s prisrčno deklaracijo izročila šopek cvetja, saj je bil tov. Okoren eden izmed prvih osnovateljev »Dobrodelnega odbora za pomoč domovini«. Med tamkajšnjimi rojaki je ustanovil tudi odbor za pomoč šolski mladini. Sole v Sodražici, Sušju in na Gori so prejele številne pakete za obdaritev šolske mladine, šola v Sodražici pa še posebej zavese in zastor za šolski oder kakor tudi radio aparat, ki večkrat razveseljuje mladino. Obe dragima rojakoma želimo prijetno bivanje v stari domovini.

J. I.

LETINA DOBRO KAZE

V Ribniški dolini so ozimna žita v glavnem dobro prezimila. Zadnje deževje je zelo koristilo poljskim kulturam, detelji in tjavli. Čenas bo dež sedaj, ko je vse v najlepši rasti vsaj enkrat na teden obiskoval, smemo pričakovati dobro košnjo. Za sadno drevje moramo reči, da bo bolj malo jabolk, medtem ko hruške dobro kažejo.

RAZSTAVA »STANOVANJE ZA NAŠE RAZMERE« V LJUBLJANI

Poceni, lepo in za naše razmere

Od 26. maja do 10. junija je odprta na ljubljanskem razstavišču in v stavbi »Gradisa« razstava z nazivom »stanovanje za naše razmere«. Namen razstave je predvsem bil določiti in jasno opredeliti gradnjo stanovanj, ki bi ustrezala pogojem v naši državi, upoštevajoč ekonomičnost gradnje in praktičnost. To toliko bolj, ker

material za stanovanjsko izgradnjo pri nas opeka in kamen. Le spremeniti je treba dosedanje standardne oblike izdelovanja opeke na večje dimenzije. Prav tako je treba spremeniti odnos izdelovanja votle in polne opeke na 80:20, medtem ko je dosedanje razmerje obratno.

Na komercialnem delu razstave razstavlja 86 podjetij iz vse države. Zastopana so tudi podjetja iz inozemstva. Na razstavi je moč videti najrazličnejše prototipe kuhinjske opreme, katerih cene se gibljejo od 80.000 do 170.000 din, upoštevajoč hladilnike, električne štedilnike itd. Razstavlja tudi obrtno podjetje Ključavničarstvo iz Kočevja. Lepo urejen paviljon vzbuja pozornost mnogih obiskovalcev, saj bo podjetje Ključavničarstvo izdelovalo najrazličnejše predmete za široko potrošnjo. Z Zavodom za napredek gospodinjstva LRS je sklenilo dogovore, da bo izdelovalo raztegljivo likalno desko z luknjičavim pločevinastim omizjem in kovinskim stojalom. Nadalje različne lopatice za obračanje palačnic, pečenega krompirja, mesa in podobnega.

limi pokazalo največ zanimanja za izdelovanje predmetov široke potrošnje in našega gospodinjstva.

Razstavo si je ogledalo že 40.000 ljudi in je bilo vodstvo Razstavišča zaradi velikega zanimanja primorano že 2-krat podaljšati.

Razstavo si lahko ogledate še v soboto in nedeljo. Na železnici imate popust.

Sodobno urejena kuhinja v stanovanjski stavbi »Zidare« Kočevje

smo v dosednji stanovanjski izgradnji večkrat šil v skrajnost; od gradnje povsem neustreznih stanovanj do gradnje najrazkošnejših stanovanjskih objektov. Glede ekonomičnosti izgradnje so naši stanovanjski strokovnjaki tudi mnenja, da je najustrenejši

ZLET V RIBNICI preložen na september

Dne 24. maja 1956 so se sestali zletni odbor za proslavo 50-letnice, Upravni odbor društva Partizan Ribnica in zastopniki Okrajne zveze Partizan Kočevje na skupno sejo v Ribnici. Na seji se je razpravljalo prvenstveno o možnostih dograditve stadiona do 10. junija t. l., to je do termina, ko je bil prvotno določen okrajni zlet. Ugotovljeno je bilo, da kljub vsej požrtvovalnosti in vztrajnosti odbora Partizana Ribnica ni iz objektivnih razlogov tehničnih možnosti, da bi se pri pravilo telovadišče za nastop določenega termina. Priprave so se začele že v začetku leta, vendar je stalno slabo vreme zadrževalo celotno akcijo.

Sklenjeno je bilo, da se okrajni zlet in celotna proslava 50-letnice telesne vzgoje v Ribnici in otvoritev novega stadiona preloži z istim programom in razporedom na 9. september t. l.

Zato naj društva redno vadijo za zlet naprej in naj priredijo svoje društvene nastope. Podrobne obrazložitve bomo dali in analizirali na prihodnjem sestanku društvenih načelnikov, katerega bomo pravčasno sklicali.

Načelnik: Arko Andrej

TOČA IN POPLAVA V STRUGAH

V struški dolini je v soboto, dne 2. junija klestila toča, ki je prizadejala precejšnjo škodo na posevkih in na drevju. Letina, ki je kazala kar lepo, je sedaj vsa stolčena in povešana. Poleg toče je za grozila tudi poplava, ki je zela več njiv v Potiskovcu in Četežu. Na teh njivah je letina uničena in jih bodo morali kmetje ponovno preorati. Zelo je bilo žalostno, ko je gasilska sirena s prodnim glasom opozarjala ljudi na nevarnost poplave, kajti voda je že ogrozila hipe. K sreči je prenehalo deževati in s tem je bila tudi nevarnost za enkrat odstranjena.

Za naše kmetovalce

Zdrava prehrana-osnova zdravja

Živinoreja v Laščah napreduje

Z odbiro goveje živine svorjave pasme se je začelo v okolici Velikih Lašč že pred prvo svetovno vojno. Takrat so začeli posamezni živinorejci s pomočjo taktarne živinorejske zadruge uvažati iz švice plemenske živali. Prva svetovna vojna je odbiro precej zatrla in to se je čutilo vse do leta 1930. Takrat so začeli živinorejci laške okoliče izvažati v Srbijo, Bosno, Grčijo, Turčijo in drugam. Tudi druga svetovna vojna je odbiro zavrla. Kontrole molznosti sploh ni bilo. Italijanski okupatorjem in ostalim, ki so se bohotili po naši zemlji, ni bilo mar, ali je živina plemenska ali je klavna. Jamali so vse po vrsti. Zaradi tega so morali velikolaški živinorejci začeti z delom po osvoboditvi znova. Ustanovljena je bila živinorejska zadruga in v njenem okviru so začeli uvajati rodovnik, selekcijo in drugo. V letu 1948 je iz živinorejske zadruge bil osnovan živinorejski odsek pri kmetijski zadrugi v Velikih Laščah. Ta je začel z delom, ki je res rodilo bogate sadove. Sedaj je vključenih v ta odsek 498 članov, ki imajo vpisano v rodovnik 6 bikov, 273 krav, 262 telic, 42 bikcev in preko 140 telet v starosti do enega leta. Molznost krav kontrolirajo na 198 gospodarstvih. Vse krave pod molzno kontrolo so dale v preteklem letu 702.219 kg mleka. Povprečna molznost na eno kravo je v preteklem letu znašala 2572 kg mleka. Tri krave so lansko leto dale preko 4000 kg mleka, 58 krav preko 3400 kg mleka in 167 krav nad 2200 kg mleka. Nekaj je bilo takih, ki niso dale niti 2000 kg mleka letno. Za te meni vodstvo živinorejskega odseka, da jih je treba izbrisati iz rodovniškega seznama. Nedvomno bo ta ukrep pripomogel k temu, da bodo začeli posamezni živinorejci rodovniške živine polagati večjo pažnjo na živino, ki se vodi v seznamu rodovniških živali.

Da je bilo delo živinorejskega odseka v ostalem pogledu zadovoljlivo in uspešno, nam jasno dokazujejo naslednje številke o odkupljeni goveji živini. Lani so živinorejci velikolaške okoliče prodali na plemenskih sejmih 26 bikov za 2.378.000 din, 59 krav za 5.431.000 din in 15 telic za 1.138.000 din. Povprečna cena za prodano živino na plemenskem sejmu je bila okoli 88.000 din. Iz navedenega je točno razvidno, kako se izplača rediti plemensko živino. Praktične vrednosti tega se tudi zavedajo člani živinorejskega odseka laške kmetijske zadruge in ravno zaradi tega se z vsjo vnemo prizadevajo, da bi bila njihova živina čim boljšja in lepa.

Tudi odkupa klavne živine ni kmetijska zadruga zanemarila, saj so kmetovalci in živinorejci velikolaške okoliče v preteklem letu pro-

Strokovna knjiga - naša prijateljica

Zveza zadrugič Slovenije je te dni izdala pri založbi Kmečke knjige malo brošuro »Zimska krmiljenje prašičev«. Brošura je lepo opremljena s slikami, prikazuje krmne rastline, silažo in krmiljenje prašičev. Čeprav obsega samo osem strani, je vendar vsebinsko in slikovno zelo bogata, ker v kratkih besedah mnogo pove, a vse še podpre s slikami. V njej dobimo v zgoščenih obliki navodila o siliranju krompirja, o obrokih hrane za nebrije, breje, pitane prašiče in odstavljenice. Brošura je izdana dovolj zgodaj, da se pravočasno pripravi vse za zimsko krmiljenje.

Brošura stane 30 din. Zadrugnik proda le 2-3 kg krompirja ali

dali preko živinorejskega odseka preko 1300 glav goveje živine in drobnice. Skupni promet s klavno živino je znašal okoli 48.000.000 din. S takim načinom odkupa klavne živine so se precej zmanjšale

Čuvajmo naše gozdove!

Marsikdo, ki je zaposlen v gozdnem gospodarstvu oziroma v lesni industriji in sodeluje pri črpanju našega gozdnega bogastva, pri predelovanju lesa, skrbi za ohranitev in smotno povečanje gozdnega fonda, zboljšanje in povečanje gozdnega prirastka, izkoriščanje lesne gmote in lesnih odpadkov, niti ne ve ali pa se ne zaveda dovolj, kakšen pomen imajo za življenje ljudi in živali naši gozdovi. Naš les. Se manj je to znano ljudem, ki so zaposleni v stavbarstvu, v rudarstvu in drugih tehničnih strokah, ki potrebujejo les, najmanj pa potrošnikom kuriva v gospodinjstvih. Saj se vsepovsod vidi, kako neracionalno uporabljamo les, kar ni čudno, saj so šele po dolgih stoletjih, ko so zaradi nepravilnega gospodarjenja z gozdovi propadla mnoga kulturna ljudstva in obubožale mnoge bogate države, doumeli gospodarstveniki in politiki, da je treba obstoječe gozdove čuvati in ohranjati, da je treba zaradi zaščite poljedelstva, koristi vodnega gospodarstva in zboljšanje klimatskih in življenjskih prillik ljudstva te predele pogozdovati.

V socialistični državi, kot je naša, se morajo s temi dognanji, ki niso le gospodarsko tehničnega, marveč v mnogem tudi socialno-

razne malverzacije s prekupčevanjem živine pri kmetih.

Ne samo živinorejski, temveč tudi ostali odseki in obrati, ki delujejo pod upravo kmetijske zadruge Velike Lašče, uspešno napredujejo in si iz dneva v dan uspešneje utirajo pot k naprednemu zadrugništvu.

Viktor D.

političnega pomena, seznaniti vsi državljani. Vsak se mora zavedati, kaj pomeni za skupnost in posameznika gozd in les, vsak mora biti čuvár tega ljudskega bogastva, vsak se mora brigati, da bo to naše bogastvo najskrbneje uporabljeno. Zato moramo z lesom štediti in ga smotno izkoriščati.

Po vseh dosedanjih vojnah je nastopilo pomanjkanje lesa, posebno v onih državah, ki so v vojnah največ trpele. V naši državi potrebujemo mnogo lesa doma, mnogo ga moramo izvažati, da dobimo iz inozemstva potrebne stroje in drugo. Zato si moramo toliko bolj prizadevati, da bi našo lesno gmoto čim bolj gospodarsko izrabili. Za kurivo je treba uporabljati le vrhovino, predvsem za kuriti le s suhim lesom. Nikakor ni prav, če za drva uporabljamo les, ki bi mogel kot tehnični les služiti v gradbeništvu in lesni industriji. Kolikor v stavbarstvu, rudarstvu, pri gradnji prometnih naprav itd. nikakor ne moremo nadomestiti lesa s drugim materialom, s kamnom, opeko, cementom, kovinami itd., tedaj si prizadevamo njegovo trpežnost povečati z impregniranjem in premazovanjem. Lesne odpadke, ki nastajajo pri izdelavi in predelavi lesa, pa skušajmo najracionalneje uporabiti.

Zboljšajmo zdravstvene akcije

valec, prepili, jok otrok, prerivanje in negodovanje staršev. Prava zmešnjava! Šele malo pred dvanajsto se je naval nekoliko polegel, hrup pa je bil še vedno velik in prepili tudi. Čakajoči starši so se pričevali, da čakajo po 2 in 3 ure, nekateri tudi dalj.

Ali je potrebno...?

Vprašujemo se, ali je bilo potrebno izpostavljati vse otroke nevarnosti, da se na vseh prihodnjih diho? Ali je bilo potrebno, da so

Zdrave in vesele so

desetine zaposlenih mater in očetov izgubile po 3-4 delovne ure? Ali je bilo potrebno, da so desetine družin imele ta dan slabo pripravljeno kosilo ali pa ga sploh niso imele? In končno — kaj res ni v Kočevju primernejših prostorov za take akcije kot pa je staro poslopje osnovne šole s svojimi kasarniškim hodniki in sobami? Saj

Da bi pomagali razširiti znanje o pravilni prehrani med naše žene, čajem je društvo posredovalo ženski pripravljeno tečaj za vlaganje

Šolarček ob pogrjnjeni mizi

(Nadaljevanje in konec)

Jed nam gre najbolj v slast in nam najbolj koristi takrat, kadar smo je potrebni, to se pravi takrat, ko smo lačni. Skrbi torej, da bodo otroci sedli za mizo lačni! To dosežemo najbolje na ta način, da se držimo obrokov. Navadno delimo obroke v tri glavne: zajtrk, kosilo in večerjo. Vmes pa sta še dve malici ali južini, ki pa ne smeta biti tako obilni, da bi se otroci do sitega najedli. Zgoditi se lahko, da jim bo kosilo ali večerja odveč. Saj poznamo povest o izbiričnj Metki: »Jesprenčka pa ne bom jedla, ne,« je godrnjala Metka pri kosilu. Zvečer pa, ko je bila dovolj lačna, ga je s slastjo pojedla in potrgala do zadnjega zrnca in skoraj ni mogla verjeti, da je imela pred seboj prav tisti jesprenček, ki ga je opoldne tako odločno odklonila.

Jedilnik našega šolarčka naj bo čim bolj pester. Ne zahtevaj, da bi otrok s tekmo večerjal vsak dan isto večerjo. Otroci, ki hodijo v šolo, lahko jedo vse, kajti njihov organizem potrebuje prav iste snovi, ki jih potrebujejo odrasli. Šolna mati mora stalno nadzorovati tek svojih otrok in temu primerno sestavljati tudi jedilnik. Pravilno mora menjavati mlečne jedi in zelenjavo, testenine in jajca, skromno pa mora uporabljati meso, samo sadja sme dovoliti v izobilju. Ozirati se mora tudi na letni čas. V vročini naj kuha lahke in hladne, v zimskem času pa izdatne in mastne jedi.

Najbolje bo sestavljen jedilnik, če bo mati kuhala svojim otrokom to, kar ji nudi narava v posameznih letnih časih. Spomladaj jajca,

površnine in sadja ter za predelavo sadja v razne sokove. S tem tečajem je društvo posredovalo ženski pripravljeno tečaj za vlaganje mlado zelenjavo, regrat, špináčo, motovilec, krešo, kislico; poleti mnogo sadja, zelenjave, lahko prebavljivo meso in vedno mnogo mleka. Posebno v družinah, kjer so navajeni otroci uživati mnogo mleka, moramo paziti, da se jim ne upre. Zato ga moramo podajati na najrazličnejše načine. V mleko lahko zakuhamo zdrob, riž, ovsene kosmiče, proseno kašo, rezance. Mlečnim jedem spreminjamo okus na ta način, da jim dodajamo vaniljo, nastrgano pomarančno ali limonino lupinico, dodamo vkuhano sadje ali potresemo s cimetom ali nastrgano čokolado.

Poglavje zase so malice, ki jih jemlje otrok v šolo. Sadje, presno maslo, med, marmelada, pa tudi skuta (domači sir) s smetano, sojlo in kumino, razne mazanke so najbolj prikladne za te prigizke, prav nič pa prekajeno svinjsko meso, klobase in slinčo.

Tudi vitaminov ne sme manjkati našim šolarčkom. Te jim narava nudi predvsem v sadju in zelenjavi, katero naj uživajo, če je le mogoče, v surovem stanju. Spomladaj naj grizejo redkvice, mlade kolerabice in segajo po vsakovrstni solati. Ne branimo jim, če kdaj pozimi sežejo v sklado in poskusijo surovo kislo zelje in repo. V poletnih mesecih jim dajte tudi paradižnikov, kumar pa dinj in sladkih lubenic.

Nepozabimo, da je skoro vsak otrok rojen estet in da tudi otroku koldica celca, nič oškrajana in čista. Ne glejte, koliko poje vaš otrok, ampak kaj je; rajši manj, a tisto redilno, izdatno in okusno. Mnogojedeje si vzgajimo sami, če jim dajemo hrano, ki ne vsebuje čisti hranilnih snovi. Organizem ni zadovoljen in zahteva še in še. Otroci se redi, a pravega zdravja vendar ni. Ne debel, ampak lepo razvit in krepak otrok je materji v veselje in zadovoljstvo. M. Klun

še znanje o konserviranju hrane, o pomenu različnih vrst shranjevanja zelenjave za tiste čase, ko je primanjkuje. Čeprav je bil tečaj organiziran že precej pozno, ko že ni bilo na razpolago več toliko površine in sadja, so vendar tečajnice nakuhale in vložile precej zelenjave, kompotov, marmelad, sadnih sokov, s čimer so potem v zimskih mesecih posladkale svoje družine. Ko bi se vsaka gospodinja zavedala velikega pomena konserviranja hrane, ne bi ob času, ko je dosti zelenjave in sadja, držala križem rok, temveč bi izkoristila vse možnosti, da bi si za zimsko pripravila čimveč konservirane hrane. Vsak izgovor, da ne zna, je sedaj odveč, ko ima društvo možnosti in nalogo, da v tem pogledu izobrazi našo ženo.

Solske kuhinje

Društvo se je nadalje tudi udeleževalo pri organiziranju dela mlečne in šolske kuhinje na osnovni šoli in gimnaziji v Kočevju. V mlečnih kuhinjah se hrani dnevno 475 do 525 otrok, ki dobio pri dopoldanski malici belo kavo in s surovim maslom ali z margarino namazan kruh. Ta dodatek hrane je posebno važen za socialno šibke otroke, saj nam je vsem dobro znano, da pri nekaterih družinah ne dobio otroci jutraj, ko grede v šolo, svoj obrok zajtrka in bi tako sedeli celo dopoldne v šoli brez hrane, če ne bi dobili v šoli malice. V šolski kuhinji, kjer dobio dijak, predvsem taid, ki se vozijo iz oddaljenih krajev, in dijaki, katerih starši so zaposleni, obrok zelo okusno pripravljene enolončnice, ki v glavnem zajema skoraj vse hranilne bistvene sestavine, ki so potrebne za zdravo prehrano.

Sedaj pa si društvo organizira svoje prostore, ki jih bo sodobno opremlilo, tako da bo svojim gospodinjstvom nudilo pouk v gospodinjstvu na sodoben način.

Ob koncu obnega zboru so si žene zadale še novih nalog, po katerih bodo delovale v letošnjem letu v upanju, da dosežejo čim boljše uspehe na svojem področju.

Fanka Kranjčeva

V Poljanski dolini so slavili

Občina Predgrad je letos tretjič svečano proslavila občinski praznik. Program praznovanja je bil lep in pester. Prvega junija 1956 je bil ob 20. uri taborni oganj v Zagradcu, kjer je bil 2. avgusta 1942 velik partizanski miting.

2. junija 1956 ob 20. uri se je v dvoranu zadrugnega doma predvajal film.

3. junija 1956 je bila ob 9. uri slavnostna seja občinskega ljudskega odbora. Ob 10. uri je bila parada gasilcev iz cele Poljanske doline, ki so prikorakali pred tribuno kulturnega doma, z rudniško godbo iz Kočevja na čelu. Predsednik občine Predgrad Režek Marko je navzočce pozdravil in nato dal besedo predsedniku okraja

Kočevje tov. Janezu Pirmatu, ki je v daljšem govoru povedal mnogo lepega o pomenu tega praznika in so ga poslušalci nagradili z aplavzom. Nato je bila na vrtu pred zadrugnim domom prosta zabava z veselic.

Ob 2. uri popoldne je predsednik šolske prosvete učitelj Mirko Rauh iz Laz pred zadrugnim domom organiziral pionirsko rajanje šole Stari trg pod vodstvom učiteljice Slavice.

S. J.

SAMOMOR 15-LETNE DEKLICE

Dne 30. maja se je ob drugi uri primerila na železniški prog v Ortneku smrtna nesreča. 15-letna dijakinja iz gimnazije v Ribnici, Pimatova iz Velikih Poljan je napravila samomor. Imenovana se je ulegla na železniški tir in vlak, ki je privozil ob dveh iz Ljubljane proti Kočevju, jo je dobesedno prerezal na dvoje.

Dekle v svoji mladostni lahkomiselnosti ni pomislilo, kako hud udarec bo to za njene starše. Vsa naša javnost se sprašuje in ugiba, kaj jo je napotilo, da je napravila tako tragičen konec. Pimatova je na dan nesreče oziroma samomora šla na železniški tir, na katerem so 500 m vstran delali delavci, ki niso opazili ničesar.

Tragični primer tega dekleta nas je globoko prizadel. z. j.

Eden od prizadetih

rabljajo za umetno osemenjevanje, imajo ugotovljeno njihovo dedno vrednost. Spoznajo jo na ta način, da primerjajo proizvodnjo hčera po nekem plemenjaku s proizvodnjo njihovih mater. Za osemenjevanje pridejo v poštev le plemenjaki, ki s takšno preizkušnjo pokažejo, da so povečali proizvodnost v svojem potomstvu. Ker je potrebno za ugotovitev plemenske vrednosti plemenjakov po potomstvu precej časa, jih pričnejo uporabljati za plemenitev šele v starosti 6 do 7 let. Plemenitijo pa dolgo časa, celo do 17. leta starosti.

V zvezi s selekcijo je treba omeniti dvoje dejstev, ki močno vplivata na donosnost živinoreje. Poleg večanja proizvodnosti živine je za selekcijo bistvenega pomena rentabilnost živalske proizvodnje. Pri letnih zaključkih mlečnosti krav navajajo poleg mlečnosti in tolišče v mleku redno tudi porabljeni krmo, pri tem pa so odločilnega pomena stroški proizvodnje mleka. Proizvodna cena enega litra mleka je pri kravah z visoko proizvodnostjo znatno manjša, kakor pri kravah s slabo mlečnostjo. Tako na primer stane krma za proizvodnjo 1 kg mleka v povprečju od krave z mlečnostjo 1380 kg mleka 7 centov (cent je stotil del dolarja) za kg, od krave z mlečnostjo 3325 kg mleka 3,3 centov in od krave z mlečnostjo 6970 kg mleka pa 2,66 centov za kg mleka. Njihova živinorejska

služba ugotavlja poleg proizvodnosti živali še izkoriščanje krme, rezultat obojega izkaže v denarni vrednosti. V zadnjih desetih letih so znatno zmanjšali količino krme, ki je potrebna za proizvodnjo 1 kg mleka. V tem oziru so dosegli še večje uspehe v proizvodnji mesa in jajc. Kmetijska fakulteta države Kansas navaja o tem tele podatke: Leto 1918 je bilo potrebno pri njihovih mesnatih pasmah goveje živine 5,92 kg krme za proizvodnjo 1 kg mesa, 1945. leta 4,52, 1949. leta 3,16 kg, 1.1953 pa samo 2,14 kg enake krme. Pri perutnini se je od leta 1942 do 1952 povečala teža 8-tedenskih piščancev od 1,5 funta na 2,35 funtov na eno žival pri istem času zmanjšanju skupne količine hrane. Podobno je v proizvodnji jajc. Podatke za proizvodnjo mesa in piščancev za klanje navajam, ker posvečajo Amerikanci tej proizvodnji enak opozorost kakor mlečni živini. Po njihovih navedbah porabijo na enega ameriškega prebivalca letno preko 400 jajc, blizu 35 kg mesa od perutnine, 30 kg govejeje mesa in okrog 300 l mleka.

V prednjem opisu je poudarjena vloga selekcije. Brez dvoma je ta med glavnimi ukrepi, ki so potrebni za doseganje uspehov, vendar je treba posebej poudariti še način vzreje in oskrbe ter prehrane.

Za vzrejo in oskrbo živine trdijo, da je to, kar se tiče rentabilnosti živinoreje,

najobčutljivejša točka. Oboje je prilagojeno čim manjši uporabi delovne sile. Na pretežnem delu živinorejskih farm nimajo živino zaprti v levih. Hlevi so preprosti, posebno za živino mesnatih pasem, redno grajeni tako, da je živina prosta in se zadržujejo po volji v hlevu ali pa je v (tekališčih) izpušnih okrog hleva. To velja za leto in zimo. Precejšen odstotek farmarjev ima v notranosti ograje preproste lope, kjer je vskladiščeno seno tako, da ga živina žre po volji, kadar in kolikor hoče. Kjer ni tega, imajo pa posebne priprave, v katere nalozijo seno tudi za več dni. Mlečni živini dodajajo krepko krmo ob molži v prostorih za molžo. Za vse vrste živine velja načelo, da naj grede živali h krmilni in ne krma k živinam. Le tako moremo razumeti, da oskrbuje, krmi in molze en sam živinorejec 30 do 40 krav molznic. Pri ostalih vrstah živine pa oskrbuje en sam živinorejec okrog 350 do 400 glav govedih mesnatih pasem, pri prašičih 50 do 60 plemenskih svinj, prašičev za pitanje pa 600 do 800. Takšen način oskrbovanja zahteva prav malo stroškov in seveda močno vpliva na pocenitev živalske proizvodnje.

Posebno poglavje je krmska baza in prehrana živine. Oboje bom opisal le na kratko. Omenil sem že, da je seno živini na razpolago po volji.

Nadaljevanje prihodnjič

Ing. Anton Zorc:

Zanimivosti

o živinoreji v Ameriki

Rodovnih živali imajo manj kot mi, vsega kakih 5% od skupnega števila. Rejci rodovne plemenske živine so povezani v pasemsko zvezo. Zveze se pečajozgól z registracijo rodovnih živali, medtem ko je pospeševanje vezano, kot sem že omenil, le na kmetijsko fakulteto oziroma njeno pospeševalno službo.

Po podatkih kmetijske raziskovalne službe Amerike je bilo leta 1940 na ameriških farmah 24,9 milijonov krav mlečnih pasem, leta 1945 jih je bilo 27,8 milijonov, leta 1954 pa 24,2 milijonov. Število molznih krav se pri njih že nekaj let postopoma znižuje. Zaradi prav dobre prehrane in selekcije pa se proizvodnost stalno veča. Tako imajo pri znanjšanjem številu molznice celotno proizvodnjo precej večjo, kar kažejo tle podatki: leta 1940 je bila povprečna mlečnost krav 2090 kg, leta 1945 je bila 2170 kg in leta 1953 že okrog 2470 kg. Ti podatki se nanašajo na skupno število krav molznic v državi, medtem ko je mlečnost rodovnih

krav 2 do 3-krat večja. Zanimivo je, koliko mleka pride na enega prebivalca. Že omenjeni podatki izkazujejo, da je bilo v letu 1953 proizvedeno 121,2 milijarde funtov mleka ali povprečno na enega prebivalca 758 funtov, to je 344 kg (funt je 0,453 kg). Za primerjavo navajam, kako je s proizvodnjo mleka pri nas. Po podatkih dr. Vukine v listu »Stočarstvo« je mlečnost na eno kravo v Jugoslaviji okrog 900 litrov, za Slovenijo pa računamo, da je povprečna molznost krav okrog 1300 litrov. Če računamo s temi podatki, se proizvede v Jugoslaviji 124 litrov mleka na enega prebivalca, v Sloveniji pa 220 litrov.

Hitro zboljšanje mlečnosti krav so dosegli v zadnjih desetih letih. Uspeh pripisujejo urejeni prehrani in naglemu razmahu umetnega osemenjevanja. Za umetno osemenjevanje uporabljajo najkvalitetnejše plemenjake. Za preskrbo s takimi plemenjaki skrbi živinorejska služba. Skoraj za vse plemenske bike, ki jih upo-

Nogometna tekmovanja naših moštev

Partizan : Domžale 1:2 (0:1)

Predzadnje nedeljo so pričakovali številni gledalci, da bodo videli eno najlepših tekem sezone. Pričakovanje pa se ni uresničilo, kajti nerealizirana 11-metrovka in 2 spuščena gola sta vrgla senco na to srečanje.

Očitno je bilo, da gre gostom v račun, da se dogodki na igrišču razvijajo proti pričakovanju njim v korist. Gostje so igrali zelo ostro. Karpa je že v 11. minuti streljal na vrata gostov in zadel prečko. Napeti dogodki so se vrstili na igrišču že od vsega začetka. V 33. minuti zadene Bartolme zopet prečko. V 37. minuti zastrelja Uranič 11-metrovko. V 40. minuti pa je z lahkim strelom, ki bi ga moral vratar ujeti, srednji napadalec potresel mrežo domačinov 1:0.

Po odmoru so bili gostje nevarnejši. Pogosteje so prihajali pred Dominikova vrata, niso pa zmogli streljati. Kakor v prvem polčasu tako tudi v drugem so imeli domači napadaleci več priložnosti za dosego gola. V 28. minuti je Karpa zastreljal prosti strel. V 31. min. pa so gostje skuhali drugi gol, ki gre zopet na rovaš neprisebnega vratarja domačega moštva. S tem zadetkom je bila usoda domačega moštva zapečatenjena. V 43. minuti je srednji krilec Radosavljevič zabil krasen gol z glavo in zmanjšal rezultat na 2:1.

V 25. minuti drugega polčasa se je pri trčenju poškodoval vratar gostov, ki je moral zapustiti igrišče. Čim se je spustil na tla, je zabil Bartolme gol. Sodnik Klčan iz Ljubljane tega gola ni priznal. Kljub temu, da so gostje igrali le

z 10 igralci, domačini niso znali zmagati. V 37. minuti je zapustil domače svetišče Trobentar, ne da bi smel to storiti. Zamenjal ga je Uranič.

Domačini so zaigrali z veliko vlogo, poštvovalnostjo in zagrizenostjo.

Nogomet in splošna vadba

(Nadaljevanje in konec)

In če pogledamo sedaj te nogometne igre na zelenem travniku, ugotovimo, da so dosegli zelo lepe uspehe. Prikazali so tako igranje, da se je nogometno občinstvo nad njo navduševalo in obiskovalo tekme v vedno večjem številu. Ti uspehi so brez dvoma sad splošne vadbe, ne pa suhega nogometnega treniranja na nogometnem igrišču in s samim nabijanjem žoge iz gola v gol.

Iz tega lahko logično zaključimo, da je koristno, da so vsak športnik, ki se hoče baviti tudi s posameznimi vejami športa, najprej bavi s splošno vadbo, nato šele s posebno vadbo.

Splošna vadba je za šport isto, kar so za drevo deblo in korenine. Brez zdravega debela in korenin ne morejo uspevati veje. Ravno tako ne morejo uspevati posamezne veje športa brez osnovne splošne vadbe.

S splošno vadbo dosežemo enakomerno razvijanje in krepitev vsega telesa, z enostranskim gibanjem športa pa nenormalno razvoj posameznih delov telesa, kar lahko imamo za škodljivo.

jo in bi si pošteno zaslužili obe točki, a niso imeli sreče, ki je včasih več vredna kot igra. V moštvo je bilo nekaj slabih mest. Odlikovala se je krilska vrsta in desna stran napada, ki si je na vse načine prizadevala, da bi se dosegel gol. Sodnik Klčan iz Ljubljane je sodil tekmo slab.

Glede na to, da je 8. številka Novic že prvi dan po izidu pošla in je mnogi bralci niso uspeli kupiti, objavljamo ponatis nagradne križanke »Tekstilana«. Križanka je dokaj trd oroh mnogim reševalcem in smo med do sedaj poslanimi rešitvami opazili veliko napacnih. Križanka vsebuje nekaj manj znanih pojmov in, ker želimo, da pošljejo rešitve tudi naročniki iz podeželja, objavljamo težje in dvomljive besede: odgovori vodoravno na 15. (irada), 40. (ri), 53. (ale), 65. (anatem).

Reševalce, ki so rešitve že poslali, pa se njihove rešitve ne ujemajo z zgoraj navedenimi pojmi, opozarjamo, da te rešitve ne pridejo v poštev pri žrebanju.

Vodoravno: 1. Največji obrat v podjetju pod 1 navpič., 7. obrat v podjetju pod 1 navp., kjer se izdelujejo tkanine, 13. Vrsta dolge pesmi, 14. Dva enaka samoglasnika, 15. ukaz velikemu vezirju (turško), 16. grška črka, 17. nemški predlog, 18. vprašalnica za označbo mesta, 20. uporablja se na lovu in pod., 22. melodija (italij.), 24. naziv za starega Slovana, 25. kazalni zaimek žen. spola, 26. pritrdilnica, 28. površinska mera, 29. osebni zaimek, 30. tuje žensko ime (čaj po angl.), 32. krtica za natrij, 33. domača žival, 35. krtica za aluminij, 37. vrsta art. orožja, 39. sam. mgl. in sogl., 40. japonska dolž. mera, 41. slavni franc. filmski igralec (Chevalier) fonet., 43. najmočnejša igralna karta, 45. krtica

OSTALI REZULTATI

Člani
Svoboda : Krim B 2:1
Ljubljana B : Partizan 3:0 W. O.

Mladinci
Partizan : Domžale 1:11
Ljubljana : Partizan 3:0 W. O.

Pionirji
Partizan : Krim I. 0:2

V nedeljo 10. junija igrajo za pokal maršala Tita
Partizan : Ljubljana A ob 15.45, služb. Jelenc.
Svoboda : Grafičar ob 13.45, služb. Jelenc.

Okrajno prvenstvo predvojaške vzgoje

V nedeljo dne 20. maja dopoldne je bilo v Kočevju okrajno prvenstvo v orientacijskem patrolnem teku obveznikov predvojaške vzgoje. Tekmovanja se je udeležilo 5 ekip, in sicer: Gimnazija Kočevje, Vajenska šola Kočevje ter delavski učni centri predvojaške vzgoje v Kočevju, Ribnici in Sodražici.

Proga je bila dolga 4500 m. Kljub slabemu vremenu pa so mladinci-tekmovalci pokazali veliko spretnost tako v orientaciji kakor tudi v hitrem in točnem streljanju na balončke. Glede na izvršene naloge, rezultate streljanja in dosežen čas so posamezne ekipe dosegle sledeča mesta po vrstnem redu.

1. Vajenska šola Kočevje
2. Višja gimnazija Kočevje
3. Delavski učni center Kočevje mesto
4. Delavski učni center Sodražica
5. Delavski učni center Ribnica.

Organizacijsko je bilo tekmovalnje dobro pripravljeno. Mladinci so bili v splošnem zadovoljni z doseženimi uspehi. Pri organizaciji tekmovalnja kakor tudi pri izvedbi je sodeloval načelnik tajništva za pro-

sveto in kulturo tov. Merčun Polde.

Izbrana okrajna ekipa je tekmovala na republiškem prvenstvu v Kranju dne 27. maja in zasedla četrto mesto, kar je vsekakor zadovoljiv uspeh za naš okraj.

Janez Jamnik

ZAKLJUČNI NASTOP PARTIZANA V LASČAH

Ob zaključku šolskega leta bodo dijaki ter pripadniki društva Partizan prikazali spretnosti pridobljene pri urah telesne vzgoje. Dali bodo tolovodno akademijo, ki bo obsegala 12 različnih točk: od prostih vaj do preskokov čez kozo ter parterne garniture gimnastike. Nastopili pa bodo tudi najmlajši, saj se že pridno pripravljajo.

Z zaključkom šolskega leta se pa delo v TVD Partizan ne bo končalo. Organizirali bodo plavalni tečaj, namizno teniška sekcija pa bo nadaljevala s treningi, da bo pripravljena zastopati društvo na tekmovalnih.

S. Pristav

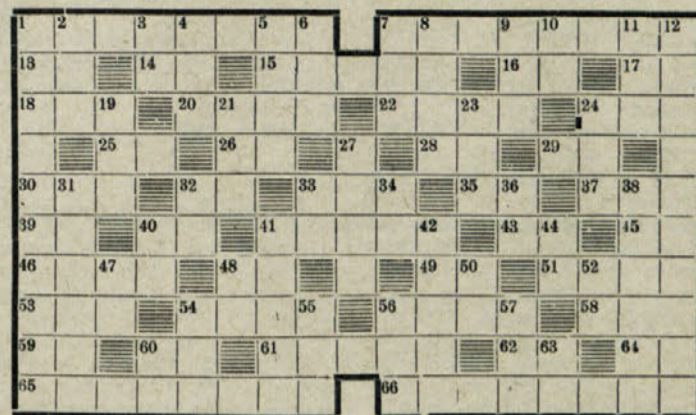
OBVESTILO

Obveščamo vsa društva in organizacije, da brezplačno objavljamo sporede in nastope, ki niso vezani na dohodke. Zaželeno objave nam pošljite en teden pred izidom številke!

Uredništvo »Novic«

ZABAVNI KOTIČEK

NAGRADNA KRIŽANKA

TEKSTILANA

za kem. element barij, 46. kar izbruh ognjenik, 48. ital. spolnik (za sr. sp.), 49. krtica za mladinsko organizacijo, 51. z njim se zabava največ mladina (tudi vrsta športa), 53. angleško črno pivo, 54. del imena mesta na Havajih (vzrok amer.-japonske vojne), 56. slovansko drevo, 58. ura po ital., 59. krtica za število (lat.), 60. površinska mera, 61. del stanovanja (sprejemnica), 62. egipčansko božanstvo, 64. sam. in sogl., 65. papeško preletstvo (pridevnik), 66. žensko ime.

Navpično: 1. podjetje v Kočevju, ki prireja nagradno križanko, 2. krtica za pol. org. Jugoslovanske (stari naziv), 3. krtica za ljudski odbor, 4. krtica za partizansko vojsko, 5. znamenka švicarskih barv, ki jih uporablja podjetje pod 1. navpično, 6. predplačilo, 7. otok (turško), tudi mesto v Vojvodini, 8. denarna enota, 9. časovno razdobje, doba, 10. kazalni zaimek sred. spola, 11. zgodnji, 12. vetrovi, ki plihajo s kopnega na morje (dvoj.), 19. grška črka, 21. isto kot 7. navpično, 23. antična boginja jeze, 24. isto kot 24. vod., 27. žensko ime, 31. jug. film ... dr. M., 32. nkalnica, 33. ital. reka (Pad), 34. krtica za silicij oz. ital. pritrdilnica, 36. 7. in 8. črka podjetja pod 1. navp., 38. opera franc. skladatelja, 40. egipčansko božanstvo, 41. izumitelj znakov za brzojav, 42. izloček ustnih žlez, 44. krtica slov. dnevnega časopisa, 47. osebni zaimek, 48. franc. spolnik, 50. krtica za mesto pečata, 52. isto kot 3. navp., 54. oznaka časa (srb.), 55. industrijska rastlina, 56. strelna priprava, 57. vrsta dolgorepe papige, 60. arabski žrebec, 63. površinska mera.

NAGRADNA KRIŽANKA

Objavljamo tretjo nagradno križanko, za katero je lepe in dragocene nagrade prispevalo podjetje »Tekstilana« Kočevje. Vrednost nagrad znaša 40.000 dinarjev. Tekstil-

na tovarna je znana po svojih kvalitnih izdelkih po vsej državi, saj izdeluje res lepo, kvalitetno in moderno blago in ga prodaja po nizkih cenah.

Med reševalce, ki nam bodo poslali pravilne rešitve do 16. junija t. l., bomo na podlagi žrebanja, ki bo 18. junija ob 10. uri dopoldne v prostorih uredništva razdelili 11 nagrad.

1. nagrada: blago za ženski plašč »Velur«
2. nagrada: blago za prehodni ženski plašč
3. nagrada: blago za kuli jakno
4. nagrada: blago za kuli jakno
5. nagrada: kamgarn za žensko obleko
6. nagrada: kamgarn za ž. obl.
7. nagrada: kamgarn za žensko krilo
8. nagrada: blago za smučarske hlače
9. nagrada: blago za smuč. hl.
10. nagrada: blago za žensko obleko
11. nagrada: blago za žensko krilo.

Rešitve pošljite na naslov: Uredništvo »Novic« Kočevje, Ljubljanska c. 22. Na spodnji levi rob kuverte napišite: Nagradna križanka. Pošljete tudi lahko več enakih različnih rešitev, vendar mora vsaka rešitev biti izpolnjena v križanko, izrezano iz časopisa, in v posebni kuverti. Rešitve lahko tudi osebno izročite v uredništvu. Pridno na delo in obilo uspeha!

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 22. Telef. 389. Tek. račun pri podružnici NB Kočevje, št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 240 din, polletna 120 din in je plačljiva naprej. — Za inozemstvo 500 din oziroma 1,50 ameriškega dolarja. — Poština plačana v gotovini. — Rokopisi se ne vračajo. Tiska tiskarna »Urška«, Kočevje.

Moštveno prvenstvo LRS v Kočevju

Pretekli mesec je bilo na stadionu v Kočevju 1. kolo moštvenega prvenstva Slovenije v atletiki. Ob lepem vremenu so se zbrali vsi kočevski atleti in doseženih je bilo nekaj odličnih rezultatov. Partizan Kočevje je zbral: moški — 16.732 točk, ženske — 2890 točk.

Rezultati — moški: 100 m: Toraker 11,3, 1500 m: Vesel Franc 4.28,6, višina: Koncec 1,75 m, krogla (7,25 kg): 1. Čihal 12,26 m, palica: Adamič 3,40 m, daljina: Torkar 6,02 m, ženske — 60 m: Errath 8,8, 600 m: Kopitar 2,12,7, višina: Errath 1,15 m, krogla: Smola 8,10 m.

SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO V ATLETIKI

Na srednješkolskem atletskem prvenstvu Slovenije v Celju so so-

delovali trije dijaki iz viš. gimn. v Kočevju in dosegli lep uspeh. Torkar je dosegel dve prvi mesti, in sicer: 100 m — 11,7 ter postal republiški srednješkolski prvak v daljini s 5,95 m. Bregar Ivan je bil drugi na 1000 m z rezultatom 2.51,7. Kenig je s skokom 5,50 m dosegel četrto mesto.

ODBOJKA

Ježica : TVD Partizan 0:3 (15:17, 0:15, 12:15)

TVD Partizan je v nedeljo, 20. maja odigral prvo prvenstveno tekmo v Ježici proti istoimenskemu klubu. Kljub slabemu vremenu in blatnemu igrišču so igralci zadovoljivo igrali.

OBVESTILA

KOČEVJE

Rodile so: Pintarič Katica, žagarska delavka iz Kočevja — dečka; Grabrijan Ana, gospodinja iz Livolda — dečka; Vizjak Francka, gospodinja iz Kočevja — dečka; Potočnik Marija, kmetijska delavka iz Borovca pri Kočevski Reki — dekllico; Kotar Ana, gospodinja iz Novih Lazov — dečka; Krkovič Marija, pletilja iz Kaptola — dečka; Klepac Marija, gospodinja iz Bezgovice pri Osilnici — dve dekl.

Srečnim mamcam čestitamo!

Poročili so se: Zdravil Matija, kmetovalec iz Novih sel in Cetinski Vida, kmetovalka iz Rajšelj; Gomboc Anton, gradbeni delavec iz Kočevja in Baligač Marija, natarčica iz Kočevja; Levstek Janez, traktorist, in Kočevar Alojzija, mlekarica delavka — oba iz Kočevske Reke; Jureč Jožef, poljedelski delavec iz Kočarjev, in Cerar Marija, kmetovalka iz Mozija; Copot Ivan, gozdni delavec, in Hozjan Terezija, kuharska pomočnica — oba iz Kočevja; Lovénjak Viljem, zidar, in Vidmar Veronika, skladiščna delavka, oba iz Kočevja; Janež Vladimir, čevljarski pomočnik iz Osilnice in Resman Marija, kmetovalka iz Delnic; Štamfel Peter, rudar iz Kočevja in Turk Slava, kmetovalka iz Belice pri Osilnici.

Čestitamo!

Umrli so: Črnkovič Jurij, kmetovalec iz Drena pri Kostelu — 72 let; Poje Helena, kmetovalka iz Ribjeka pri Osilnici — 81 let.

RIBNICA

Rodile so: Žagar Jožefa, gospodinja iz Grčarskih Raven — dekl.; Arko Mihaela, administratorka iz Brega pri Ribnici — dekl.; Marolt Miroslava, gospodinja iz Gorenje vasi — dečka; Tanko Marija, gospodinja iz Nemške vasi — dečka; Zidar Tatjana-Marija, gospodinja iz Ribnice — dečka; Košir Ivana, gospodinja iz Jurjevice — dečka; Govže Marija, gospodinja iz Brež pri Ribnici — dekl.; Lovšin Marjeta, gospodinja iz Slatnika — dečka.

Srečnim mamcam čestitamo!

Poročili so se: Češarek Jože, kmetovalec iz Nemške vasi in Trdan Vida, kmetovalka iz Rakitnice; Merhar Miroslav, kmetovalec iz Prigorice in Kromar Marija, kmetovalka iz Prigorice. Čestitamo!

LASČE

Rodila je Tomažič Ivana, gospodinja iz Ortneka — dečka. Poročili so se: Ponikvar Alojzij, kmetovalec iz Nemške vasi in Vilarant Ana, kmetovalka iz Dvorske vasi; Andoljšek Leopold, kmetovalec iz Dan pri Ribnici in Klančar Zofija, kmetovalka iz Velikih Polj; Modec Jožef, krojač iz Velikih Polj in Zgonec Zora, kmetovalka iz Bošteti.

Čestitamo!
Umrli so: Marolt Drago, otrok iz Borovca pri Karlovcih — star 1 mesec; Hočevar Olga, otrok iz Male Slevce — stara 4 mesece; Pirnat Vera, dijakinja iz Velikih Polj — stara 14 let.

DRAGA — LOSKI POTOK

Rodili sta: Korđič Ana, gospodinja iz Segove vasi — dečka in Bambič Marija, gospodinja iz Travnika — dekl.

Čestitamo!
Poročili so se: Gregorič Ivan, kmetovalec iz Retja in Mohar Ljudmila, kmetovalka iz Retja; Obreza Franc, kmetovalec iz Dolenjega jezera pri Cerknici in Debeljak Pavla, kmetovalka iz Segove vasi. Umrli je Benčina Anton, osebni upokojenec iz Travnika — 82 let.

DOBREPOLJE

Rodile so: Krašovec Danijela, gospodinja iz Strug — dečka; Erčulj Kristina, gospodinja iz Zdenске vasi — dekl.; Čestitamo!
Umrli so: Šali Marija, uživalka socialne pomoči iz Ponikev — 84 let; Kumer Ana, uživalka socialne pomoči iz Ponikev — 42 let; Babič Janez, preužitkar iz Kompolja — 77 let.

SODRAŽICA

Rodile so: Petrič Ivana, gospodinja iz Zimaric — dekl.; Kastelec Danijela, gospodinja iz Zamo-

steca — dečka; Vesel Franciška, gospodinja iz Sodražice — dečka; Pucelj Ana, gospodinja iz Ravnega dola — dekl.

Čestitamo!

Poročili so se: Gorše Franc, kmetovalec iz Dolenje vasi in Šilo Mihaela, gospodinja pomočnica iz Kržetov; Košmrlj Anton, kmetovalec iz Kržetov in Levstek Marija, kmetovalka iz Petrinec. Čestitamo!

Umrli sta: Mihč Viktor, krojaški pomočnik iz Sodražice — 46 let in Ponikvar Franc, kmetovalec iz Črnca — 66 let.

PREDGRAD

Rodili sta: Makovec Danica, gospodinja iz Predgrada — dekl. in Matjašec Terezija, gospodinja iz Cepjev — dekl.

Čestitamo!

Poročila sta se Movrin Ivan, sodar in Mukavec Nada, kmetovalka — oba iz Dolenje Podgore. Čestitamo!

KRONIKA NESREČ

Ponesrečili so se: Pivar Matija iz Knežje lipe si je poškodoval nogo, škufca Anton iz Poloma si je teže poškodoval levo oko, Hribar Ignac iz Velikih Lašč se je s sekiro močno usekal v desno koleno, Šile Ivan elektroinstalater iz Zamosteca si je pri padcu z lestve izpahnil levo roko, Košir Franc iz Sodražice si je poškodoval palec leve roke, Tanko Pavla iz Zlebiča si je poškodovala desno nogo, Begič Milan iz Glažute si je poškodoval roko, Idič Geza iz Željni si je poškodoval prste leve noge, Goljuf Franc, rudar iz Šalke vasi si je poškodoval prste leve roke, Blatnik Stane, rudar iz Kočevja si je pri padcu poškodoval dlan desne roke, Ruparčič Janez si je s sekiro težko ranil levo nogo, Malnar Jože iz Kočevja si je s sekiro poškodoval desno nogo.

OBJAVE

KINO

»JADRAN« Kočevje: od 8. do 10. junija ameriški barvni film »Karneval v Teksasu«; 13. in 14. junija ameriški film »Tat ljubezniv«; od 15. do 17. junija ruski barvni film »Arena pogumnih«; 20. in 21. junija ameriški film »Don Juan«.

»SVOBODA« Rudnik: 9. in 10. junija ameriški film »Steklena pajčevina«; 16. in 17. junija ameriški film »Oprezni kapetan«.

»LOSKI POTOK«: 9. in 10. junija ameriški film »Vodnjake«, 16. in 17. junija ameriški film »Tramvaj poželenje«.

DEZURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: V soboto 9. junija od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Sadje-zelenjava«, v Ribnici pa KZ trgovina z mešanim blagom.

V soboto 16. junija od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Spečerijska« Kočevje, v Ribnici pa »Trgovina z mešanim blagom Ribnica«.

PREKLIC

Podpisani Jože Butina obžalujem in preklicujem kot neresnične vse besede, ki sem jih govoril o Matiji Štamfelj, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

Butina Jože, Ajbelj 4

Mali oglas

Prodamo 50 lesenih foteljev Rex, stroj za lupljenje krompirja in 50 lesenih karnis.

Hotel »Pugled«, Kočevje

Naročajte »Novice«

Iz življenja naših društev

Živahno delo kočevskih dijakov

Gasilci v D. Retjah gradijo

Blizu Velikih Lašč so vasice: Srobotnik, Strmec, Prilesje ter Gornje in Dolnje Retje, z Levstikovo rojstno hišo, katero vedno obišče mnogo izletnikov.

Prebivalci teh vasi so ustanovili leta 1951 svoje gasilsko društvo, ki šteje kljub majhnemu številu prebivalcev 47 članov in članic, ki so, razen nekaterih, vsi zelo delavni in požrtvovalni. Z vztrajnim delom so dosegli zavidljive uspehe, saj so v tako kratkem času obstoja svojega društva kupili novo motorno brizgalno z vso pripadajočo opremo ter pripravili gradbeni material za gradnjo gasilske doma, ki so ga sedaj že začeli graditi.

Prejeli so 250.000 dinarjev pomoči od Okrajne gasilske zveze Kočevje, vse ostalo pa je plod njihovega dela. Prav posebno so se izkazale pri delu članice.

Da so si zagotovili najnujnejša denarna sredstva, so organizirali nabiralno akcijo, kateri so se odzvali vsi člani kakor tudi bližnji posestniki. Darovali so les, katerega so delno prodali, ter za izkupiček nabavili potrebno zidno ter strošno opremo in ostali gradbeni material.

Vendar so še nekateri, ki stojijo ob strani in jih ne gane nobena stvar, da bi pristopili k delu. Eden od njih je tudi član obč. ljudskega odbora in kljub večkratnim vabilom društva ni še popolnoma nič prispeval v gradnjo gasilske doma, niti na kak drug način pomagal gasilcem.

Uspehe svojega dela bodo proslavili 10. junija. Do takrat, upajo, bo dom v glavnem dograjen ter bodo slavili njegovo otvoritev.

Kljub velikemu delu pa skrbijo tudi za strokovno usposabljanje. V ta namen so v zimskem času organizirali tečaj za izprašane gasilce, v letnem času pa prirejajo praktične vaje z gasilskimi orodjem.
B. S.

Gasilci v Sodražici

Gasilski dan, katerega praznuje gasilstvo vsako leto konec maja, so društva naše ObGZ praznovala skupno na občinski praznik dne 25. maja. Na predvečer občinskega in gasilskega praznika je bila v dvorani TVD Partizana svečana akademija, pri kateri so poleg šolske mladine sodelovali moški pevski zbor, tamburaši, godba na pihala ter pionirji z lepimi telovadnicami točkami. Proslave občinskega praznika so se udeležili tudi borci in predstavniki višje oblasti.

Po svečani seji ObLO se je razvil z godbo na čelu lep sprevod vseh članov in članic v uniformi na pokopališče, kjer je bila komemoracija za padlimi borci. Po promenalnem koncertu godbe ObGZ je kljub slabemu vremenu sledil trodelni napad gasilskih podčastnikov z izpitom. Lepemu nastopu so prisostvovali člani vseh društev naše ObGZ ter številno občinstvo. Članice so prvič nastopile s svojimi letnimi uniformami, desetina pri napadu pa z novimi tipiziranimi šlemi. V propagandne namene so bili še obdarovani osnovnošolski otroci v Sodražici in na Gori z mladinskimi knjigami Josipa Ribičiča »Usodna igra«. Prijavilo se je h gasilcem že tudi več pionirjev in upamo, da bodo v prihodnje tudi ti že nastopali.
J. I.

UPRIZORITEV »DOMNA« NA TURJAKU

Pred kratkim je turjaška mladina v zadružnem domu z uspehom uprizorila Jurčičevega »Domna«. Kljub slabemu vremenu je bil obisk dober. Za svoj trud in uspešen nastop so igralci s strani publike želi vse priznanje.

Mladi igralci so kot začetniki pokazali precejšnjo nadarjenost pri tem nastopu. Razumljivo je torej, da se bo dalo z vztrajnim delom z njimi še marsikaj doseči. Tovarš, ki je imel glavno vlogo, je dobro podal lik »DOMNA« in je s tem pokazal, da bo kos nalogam, ki jih zahteva oder. Tudi ostali, ki so prav tako imeli precej zahtevne vloge, so se dobro izkazali.

Brez dvoma pa je tudi zasluga režiserke, da je bil dosežen tak uspeh.

Dramatski tečaj v Kočevju

Svet Svobode in prosvetnih društev okraja Kočevje se je odločil ob zaključku ljudskoprosvetne sezone postaviti za prihodnje razdobje, ki se navadno začne z novim šolskim letom, trdne temelje za delo »Svobode« in prosvetnih društev. Pomemben korak k temu cilju je načrt, po katerem bo konec junija in v začetku julija letos organiziral osemdnevni režiserski tečaj za vodarje amaterskih odrov.

Tečaj namerava dati v zgoščeni obliki osnovno znanje iz dramaturgije, režije, scenografije, odrske izreke, umetniške recitacije in maskiranja. Dasi časovni okvir ne bo

bliza se konec šolskega leta. Kakor pri drugih ustanovah in podjetjih, moramo tudi dijaki napraviti obračun svojega dela. Če na kratko pregledamo delo na naši gimnaziji v letošnjem šolskem letu, lahko ugotovimo, da je bilo precej plodno.

Gimnazijo obiskuje skupno 525 dijakov. Višješolci imajo svoje organizacije in društva, nižješolci pa so predvsem vključeni v pionirske organizacije, ki je letos organizirala dva uspešna izleta. In sedaj o delu višješolcev:

Največja in najmočnejša organizacija na naši gimnaziji je Mladinska organizacija. Med letom je pripravila svojim članom nekaj občirnih in zanimljivih predavanj.

Močna organizacija je Mladinsko kulturno umetniško društvo Matej Bor. To vključuje okoli 100 članov. Letos se je delo še posebno raz-

duševalo, kakor vsaditi udeležencem tečaja temeljne pojme o odrskem delu, bo tečajredovno našim amaterjem mnogo koristil. Danes namreč po večini amaterskih odrov igrajo in pripravljajo igre po dobrem občutku in volji do ustvarjanja, nimajo pa nobenih pravih napotkov za delo.

K tečaju so vabljene vsi, ki imajo namen delovati na amaterskih odrih, pretežno del stroškov pa bo nosil Svet Svobode in prosvetnih društev okraja Kočevje sam. Gotovo je, da bodo društva to prilozelo v polni meri izkoristila.
M. L.

Pionirji v Fari so tekmovali

V začetku aprila je republiški pionirski svet v Ljubljani razpisal v Pionirskem listu veliko nagradno tekmovalno v čast Titovega rojstnega dne.

Pionirji iz nižje gimnazije in osnovne šole iz Vasi-Fare smo se zbrali dne 14. aprila na odredni konferenci ter sklenili, da se bomo tega tekmovalnega udeležili. Napravili smo načrt in pridno pričeli z delom.

Danes, ko je tekmovalno zaključeno in ko se oziramo po storjenem delu ter doseženih uspehih, smo lahko ponosni, saj smo načrt v celoti izpolnili in celo presegli.

Cisto v kratkem naj povemo o našem delu: Glavni točki tekmovalnja sta bili učenje in disciplina. Vsi pionirji so se z resnostjo oprijeli dela in disciplina se je v tem času znatno popravila.

V odredu so delovali razni krožki, kakor dramatski, šahovski, sadjarski in gasilski. Prva dva sta skupno z recitatorji pripravila proslavo v čast Titovega rojstnega dne 27. maja (v nedeljo po 25. maju), a sodelovali so tudi pri proslavi krajevnega praznika dne 27. aprila 1956.

Pionirji so napravili več partijskih pohodov, med drugim so obiskali Prežo, kjer so padli tudi očete nekaterih naših otrok, nadalje so bili v Kostelu in v Lukovljami pri Slovenskih Podstenah. Napravili so odbojarsko igrišče in dne 23. maja tu priredili veliko športno tekmovalno med četami.

Sadjarski krožek je v začetku maja posadil osemindvajset sadnih dreves in bo vse leto skrbel zanje. Pionirji so za Titov rojstni dan — 25. maja kurili kresove in priredili veliko kresovanje v bližini vasi. Te in še več drugih nalog smo izvršili.

Prosimo vse bralce in naročnike, da nam pošljejo naslov sorodnikov in znancev v inozemstvu. Želijo jim poslali brezplačno na vpogled »Novice«.

Uredništvo »Novic«

varjali o uspehi akcij. Partizani smo se nato spravili spat, stražili pa so nas civilisti. Razorožene orožnike in financarje pa smo pustili kar v postojanki in so z njimi drugi dan obračunali še hrvaški partizani. Drugo jutro je prikorakala iz smeri Banje Loke naša četa z zastavo in harmoniko na čelu. Nato smo skupaj odšli napred proti Petrinji. V Petrinji so nas pred četinim zborom pohvalili in nam čestitali za uspešno akcijo.

Izbral sem si novo mavzerico in bil vesel, da mi ne bo treba več nositi samo municije za mitraljez. A na žalost ni bilo tako. Dobil sem novo jugoslovansko zbrojevko, katere se nisem mogel več rešiti, dokler nisem klonil pod njo.

Ta zbrojevka me je nato še spremljala v borbah pri krajih Stari trg ob Kolpi, Koprivnik, Mozelj, Osilnica, Plešče, Trava, Cabar. Povsod sva sejala smrt med okupatorji. Marsikatero noč pa sva tudi zastoj čakala Italijane po zasedah.

dopuščal več, kakor vsaditi udeležencem tečaja temeljne pojme o odrskem delu, bo tečajredovno našim amaterjem mnogo koristil. Danes namreč po večini amaterskih odrov igrajo in pripravljajo igre po dobrem občutku in volji do ustvarjanja, nimajo pa nobenih pravih napotkov za delo.

K tečaju so vabljene vsi, ki imajo namen delovati na amaterskih odrih, pretežno del stroškov pa bo nosil Svet Svobode in prosvetnih društev okraja Kočevje sam. Gotovo je, da bodo društva to prilozelo v polni meri izkoristila.
M. L.

v času tekmovalja 15. aprila do 31. maja.

Sedaj, ko je tekmovalje za nami, smo srečni, saj smo znova dokazali, da smo vredni naslova, ki ga nosimo — Titovi pionirji.

Odredni pionirski štab niž. gim. in osn. šole

PRED IZBIRO POKLICIA

Danes ne moremo več reči, da je izbira poklica stvar vsakega posameznika, ampak je to splošno gospodarsko vprašanje. Naša družba si prizadeva, da bi bili ljudje na svojih delovnih mestih zadovoljni in bi svoje delo opravljali z veseljem. Družbo vodi pri tem dvojci: cilj socializma je sreča vsakega posameznika in celote, drugi pa tisti, ki ima pravilno izbran poklic, dosega tudi večjo storilnost pri delu. Znano je dejstvo, da tisti, ki je v svojem poklicu srečen, dela z zadovoljstvom, laže premaguje težave, na katere naleti pri izvrševanju svojega poklica, in zato tudi mnogo več napravi.

Svetovanje pri izbiri poklica je zato močan faktor, ki ga moramo upoštevati pri vzgoji strokovnih kadrov. Ne smemo pa misliti, da se svetovanje za poklic začne in konča, ko je otrok dovršil osemletno šolsko obveznost ali malo

Tatovi v mestni klavnici

V kratkem se bodo pred okrogznan sodišče v Novem mestu zgovarjali zaradi večjih tatvin v Mestni klavnici Kočevje upravnik klavnice Alojz Arko in pomočnik: Jože Fabjan, Kosta-Viljem Zupančič, Jože Ambrožič, Josip Jakovac, Stanislav Mohar ter vodja poslovalnice »Koteks« v Kočevju, Franc Jakovac.

Pri polzvedovanju se je do sedaj ugotovilo, da so si od leta 1953 prisvajali siričnike (želodečke od telet) in loj od zaklane živine, ki sta jo dali v zakol podjetje »Mesar« in Mesarija OZZ. Že imenovani mesarski pomočniki so pretopljeni loj, katerega so toplili med službenim časom, pod različnimi imeni, največkrat izmišljenimi, prodajali poslovalnici Koteksa. Kljub temu, da je vodja poslovalnice vedel, da so prodani predmeti sumljivega izvora ter je osebno poznal vse pro-

mahnilo. Imamo štiri sekcije. Najbolj uspešna je bila letos dramska sekcija. Šahovska sekcija je pripravila v začetku leta gimnazijsko prvenstvo in brzoturnir s tov. inž. Vovkom. Follordna skupina pa je sodelovala na akademiji Dneva železničarjev in pa na proslavi Dneva mladinskih brigad. Razumevanje občinstva za MKUD Matej Bor je precej veliko.

Počitniška zveza ima vdruženih čez 120 članov. Lahko pa se vključijo vsi dijaki od 4. razreda dalje. Namen Počitniške zveze je razvijati smisel za potovanje in tudi z materialno pomočjo omogočiti dijakom potovanje po domovini. Med letom navaja dijake s predavanji in predvajanjem filmov k čim večjemu razumevanju za lepote narave in jih uč najpotrebnejše o opremi za potovanje, o nevarnostih na poti, o prvi pomoči itd. V svoje vrste vključuje že dve leti tudi vajence, ki se bodo letos udeležili taborjenja in koledarskega potovanja. Program za letošnje počitnice je:

1. Potovalni tabor iz Kočevja čez Notranjsko na Snežnik (1800 m).

2. Kolesarsko potovanje po Gorenjski, Notranjski in Primorju preko Plitvice in Kočevje.

3. Taborjenje na otoku Rabu.

4. Pohod v Savinjske Alpe.

Na gimnaziji je tudi Taborniška organizacija. Ima nekaj nad 80 članov. V svoje vrste je sprejela tudi vajence in mladi rod iz osnovne šole. V letošnjem letu so priredili več izletov v kočevsko okolico. Starejši, izkušeni člani pripravljajo mlad tabornike za izpite in skupno delajo pod geslom »S prigorodo k novemu človeku!«. Tudi razstava, ki so jo imeli v začetku marca, je dobro uspela.

Za tako agilno delo na gimnaziji pa se moramo predvsem zahvaliti ravateljstvu, ki ima velik smisel in razumevanje za potrebe društev in organizacij na gimnaziji.

Seveda je ovira za delo pomanjkanje časa in pa dejstvo, da se veliko dijakov vozi z vlakom in ne more sodelovati pri vajah in prireditvah v Kočevju. Vsekakor je bilo dela dovolj in ga bo v bodoče še več.
AK

AVTOBUS o Koprivniku

Precej dolga je pot od Kočevja do Koprivnika in vaščani jo morajo večkrat prehoditi po službeni ali privatni potrebi. Tu ni nobenega stalnega prometnega sredstva, zato ni čudno, da vaščani že več let težijo za tem, da bi šel dvakrat ali vsaj enkrat tedensko avtoBUS iz Starega trga preko Koprivnika. To so že večkrat predlagali na zboru volivcev in dalje poročali. Tudi oblastveni organi v Kočevju so obljubili, da bodo poskrbeli za pešce iz Koprivnika in Oneka.

Sedaj vozi avtoBUS iz Starega trga petkrat v Kočevje preko Knežje lipe, Mozlja, Vaščani Koprivnika pa se vprašujemo, zakaj ne bi vozil včasih tudi iz Starega trga preko Brezovice, Koprivnika, Oneka, Čvišarjev v Kočevju. Tu bi bilo še več prometa, ljudje pa bi bili zadovoljni, da se vendar še kdo zmeni zanje.

Sedaj pa večkrat pomislijo na tisti stari pregovor: »Obljuba dela dolg.«
Vaščan

Op. ured.: V podjetju »Avto« Kočevje so nam obljubili, da bodo v naši prošnji čimprej ustregli. Podjetje pristane, da bi šel avtoBUS enkrat ali dvakrat tedensko čez Koprivnik. Vprašati pa je le treba tudi prebivalstvo Mozolja in okoliških vasi, ki bi bili s tem nekoliko prizadeti. Da se zadeva čimprej reši v vaš prid, vložite prošnjo na tukajšnje podjetje »Avto«!

Ribnica dobi rešilni avto

Dolgoletna želja prebivalcev občine Ribnica, Sodražica in Loški potok, da bi si oskrbeli lastni rešilni avtomobil, se sedaj uresničuje.

Upravni odbor zdravstvenega doma v Ribnici je ob sodelovanju zastopnikov navedenih občin ter množičnih organizacij sklenil začeti široko akcijo z nabiranjem prostovoljnih prispevkov v lesu in denarju za nakup avtomobila. Rešilni avto bo na razpolago predvsem kot rešilno prevozno sredstvo, obenem

pa se bo z njim v najnujnih primerih dalo hitro nuditi zdravniško pomoč tudi oddaljenejšim krajem na terenu, ki spada v območje Zdravstvenega doma v Ribnici, končno pa bo laže opravljati tudi zdravstveno službo na terenu: Sodražica, Loški potok, Draga, Trava na eni in Grčarice, Grč, Ravne ter Glazuta in J. žleb na drugi strani.

Nabiralna akcija bo izvedena ob pomoči odborov SZDL po vseh vaseh. Uspešna bo, če jo bo na široko podprlo vse prebivalstvo in če bodo priskočili na pomoč tudi občinski odbori ter upravni odbori drugih in drugih ustanov.

S pridobitvijo tega neobhodno potrebnega prevoznega sredstva se bodo znatno zmanjšali stroški prevozov v bolnišnico samoplačniškom OZZS v Kočevju, znižali se bodo stroški za prevoz zdravnikov na terenu Sodražice, Loškega potoka in Drage in, kar je najvažnejše, dalo se bo rešiti marsikatero človeško življenje, ki bi sicer bilo izgubljeno. Zato naj v prizadetih občinah ne bo nikogar, ki bi se temu klicu ne odzval.
K. Pogačnik

ZASTRUPILA JE KOKOSI

Da, tudi take stvari se še dogajajo. Marija Lovšin iz Preske pri Sodražici se s svojim sosedom iz iste vasi nič kaj dobro ne razume. Pred kratkim mu je s podganjim trupom zastrupila vseh pet kokosih, kolkor jih je imel. To je storila tako, da je podganji trup namazala na kruh. Ravno tako je zastrupila kokosi svojemu sosedu Kozmrlju tudi lani. Kakor smo zvedeli, je to storila zato, ker je njen sosed naprednega mišljenja, ona sama pa nasprotno.

Tine Mesojedec-Metod

Prva svoboda

V KOLPSKI DOLINI

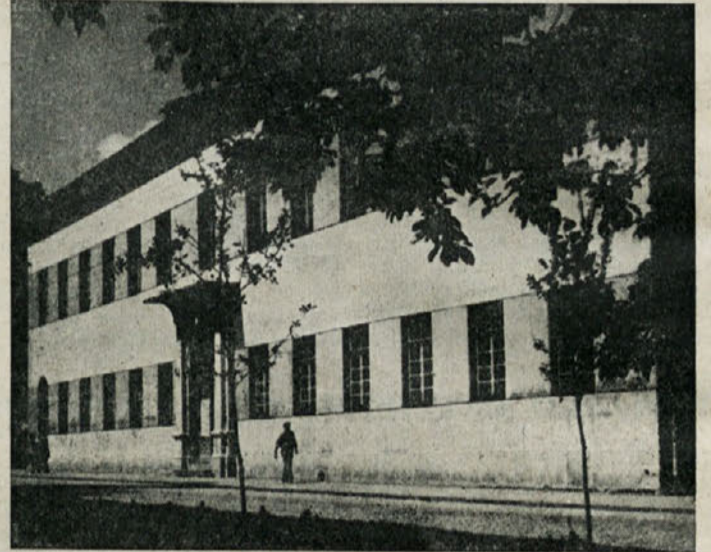
(Nadaljevanje in konec)

Pregledali smo prtilčce, a nisimo našli nobenega orožnika. Mislili smo, da so pobegnili, kar pa je bilo nemogoče, ker so imeli le en izhod. Takoj nato krenemo v prvo nadstropje in vderemo v sobo, kjer smo jih nekaj dobili. Bili so zelo preplašeni. Lojko jim je zavpil, naj dvigne roke in jim zabičal, da se ne smejo premikati, dokler jim ne poberejo orožja. Jaz sem se postavil k vratom s pokvarjenim mitraljezom, dočim sta Lojko in Zmaj razoroževala in pobirala orožnikom orožje. Ko smo v tej sobi odpravili, smo odšli še v drugo nadstropje, kjer smo našli za raznimi vogali še nekaj orožnikov, ki pa so se na naš poziv takoj predali z besedami: »Ako so se

naši drugovi predali, oči se i ja.« Bili so zelo prestrašeni, bal so se za svoja življenja. Vse to smo odpravili v zelo kratkem času.

Bilo je že okrog polnoči, ko smo naše fantiče obožili s pravimi puškami, katere smo prinesli s seboj. Orožnikom kakor tudi financarjem smo pobrali vsega skupaj 17 novih mavzeric, dve pištoli, nekaj bomb, pripadajočo municijo za puške ter nekaj vojne opreme. Plen, ki smo ga dobili, je bil za nas dragocen. Važno je bilo tudi to, da smo s to zmago razširili partizansko osvobodeno ozemlje, s katerega smo nadaljevali borbo proti našemu sovražniku.

Veseli in prepevajoči smo se vračali nazaj proti vasi Vas, kjer smo se nato še dolgo v noč pogo-

Gimnazija v Kočevju

30-LETNICA OSNOVNE SOLE V DVORSKI VASI

Pred 30 leti se je pričela gradnja osnovne šole v Dvorski vasi. Prebivalci so imeli veliko težav že pri tem, da so dobili odobritev za gradnjo šole, še več pa je bilo težav pri sami gradnji.

Da je šola postala tudi kulturni center, ima precej zaslug tov. Ivan Mencin, ki je telovadnico preuredil v malo dvorano.

Prav bi bilo, da se tudi današnja mladina zaveda, koliko težav in materialnih žrtv je bilo včasih potrebno, predno se je zgradila nova šola, in zato naj tudi to bolj cenijo.
J. Marolt-Majerček

Ko sprejemem pismo . . .

Dobil sem pismo. Iščem samotnega kotiček, da ga prečtam sam v miru. Ugledam nizko cipreso in odločim se za to mesto. Zavijem za njo,

a v njeni sencli sedi vojak, Slovenec. Presenetil sem ga, čital je pismo. Tudi on ga je dobil danes.

»Si tudi ti dobil pismo?« ga vprašam.

»Saj vidiš . . . dolgo sem čakal na njega . . . celih osem dni. Od — od dekleta.« mi je nervozno povedal. Bil sem radoveden in sem ga vprašal:

»Pa kaj ti piše, da si tako slabe volje?«
»Saj veš — v prejšnjem pismu sem bil malo hud, ker so mi od doma pisali nekaj o njenem obnašanju, sedaj pa se je ujezila. Piše mi, da lahko končava — Njej je vseeno, meni pa ni! — Oh, da bi bil sedaj doma — Ko bi ona vedela, kako me muči . . . Prej nisem vedel, kaj je ljubezen, sedaj, ko sem pa daleč od nje, sem občutil, kaj mi pomeni. Tj tega ne veš. Mogoče nisi zaljubljen ali sptoh nimaš dekleta ali pa, če jo imaš, se razumeta. Zavidam ti. Pa tudi ti imaš pismo. Sigurno je bolj veselo, kakor je pa moje . . .« Sklonil sem glavo in šel naprej. Res je tako. Dokler smo bili doma, smo bili srečni, bonbončki, sedaj ti pa piše hladnokrvno: »Saj se ne spleča . . . ti tako daleč, jaz pa tukaj sama — nima pomena!« Ko bomo prišli domov, bo pa rekla: »Oprost mi . . . veš dragi, saj te imam še vedno rada . . .!«
Ne!!

Albin Marolt, V. p. 8097
Bečaj, Srbija

TRGOVAL JE Z ŽIVINO

Kljub raznim opozorilom in ukrepom je ponovno prekupčeval z živino Kaplan Jože iz Male Slivice pri Velikih Laščah. Po dosežanjih ugotovitvah je prodal okoli 30 kosov goveje in ostale živine, ki jo je kupoval v okolici Loškega potoka in na Blokah in jo potem drugim preprodal. Pri prekupčevanju z živino je imel Kaplan precejšnje dohodke. Zaradi tega, ker je prekupčevanje z živino kaznivno, se bo moral Kaplan zagovarjati pred sodiščem.

Naročajte »Novice« fantom, ki služi vojaški rok v JLA.